

maaske ikke nu kan benyttes til Beboelse, dog kunde gøres noget ud af, og man altsaa kun skal skaffe Beboelse til Drengene og de Lærere, som skulle have med Sagen at gøre, er det en uforholdsmæssig stor Sum, som der her er Tale om: godt og vel 150,000 Kr. Jeg kommer til at tænke paa, at jeg læste forleden, at den ny Højskole herude ved Roskilde, som man tænker at bygge for 100 Elever, og som skal bygges tidssvarende, skal koste 65,000 Kr. Og saa skulle vi give over 150,000 Kr. til en Bygning for 50 Dreng, skønt der i Forvejen er Bygninger til Avlsvæsen osv.! Jeg synes, det er en Ting, vi maa have vor Opmærksomhed henvendt paa.

Nu vil jeg naturligvis ikke dermed bebrejde den højtærede Justitsminister lige saa lidt som de andre ærede Ministre noget. Men det kan vist ikke nægtes — det er tidt nok erkendt —, at de Mænd, som levere Tegninger og Overslag, have for meget at sige, og at man ikke kan komme til at faa et Ord med i Laget. Det ærede Medlem for Aalborg sagde f. Eks. i sin Motivering med Hensyn til Seruminstittet, at der alene til Arkitekthonorarer, Ingeniørhonorarer og Konduktørhonorarer gik 15,823 Kr., foruden hvad der ellers gik til Tegninger, i alt over 16,000 Kr. Det er jo forbavsende, at det skal til foruden det almindelige Bygge-Arbejde. Jeg vil, som sagt, paastaa, at vi kunne komme til at bygge paa en bedre og sundere Maade. Det ærede Medlem for Herning mindede ganske vist forleden Aften om, at Pengene nu ikke vare saa meget værd som for en Aarrække siden, og mente, at vi maaske skulde til at bevilge lidt mere til Kirkerne, den sædvanlige Sum vilde være utilstrækkelig herefter. Men det tror jeg ikke, naar Summen blot bliver vel anvendt. Det ærede Medlem for Hillerød havde vistnok ogsaa Skrupler. Det fortalte han forleden Aften, skønt han dog ellers — det skal siges til hans Ros — er et af de Medlemmer, som holde igen. Han beklagede sig over, at vi havde nedsat Bevillingen i Fjor til nogle Kirker, som ikke vare tilstrækkelig solidt opførte, saa at der var en stor Reparation at udføre. Ja, det er jo slemt nok for disse Folk, det har han Ret i. Men det er dog i første Række Arkitekternes Skyld. Han fortalte, at de undskyldte sig med, at det var Klimaets Skyld. Ja, men hvorfor blive vore Arkitekter uddannede, naar de ikke tage Hensyn til disse Ting? Der er baade Kirker og andre Bygninger i samme

Ægne, som have staaet i Aarhundreder. Det er ikke en Grund at give, at det er Forholdene, der have Skylden, de burde have vidst paa Forhaand, hvordan de vare. Jeg har flere Eksempler, som vise, at det er saaledes ogsaa andre Steder. Jeg kender saaledes en Præstebolig i Sunds, som vi bevilgede Pengene til, og som var saa utæt, at man ikke kunde være tjent med at bo i den. Jeg husker ikke, paa hvilken Maade den blev repareret, om det var Staten, der maatte gøre det, eller hvordan. Jeg skal nævne Simmelkær Kirke midt inde i Landet. Det varede ikke 3 Aar, efter at vi havde bevilget Penge til den, før Stenene skallede af i Massevis. Men hvem maatte betale det? Jeg tror nok, Beboerne i Sognet selv maatte betale det hele. Nu i Sommer har jeg set, hvordan det gaar til med Banegaardene mellem Holstebro og Herning. Det er 2 Aar, siden de bleve indviede, nu i Aar ere de blevne omtækkede, Tagene vare utætte. Jeg spurgte, hvad der var i Vejen. Ja, de vare blevne lagte forkert paa, der var 8 Tommer mellem Lægterne, skønt der ikke skulde have været mere end 6. Det hele skulde nu lægges om. Jeg ved ikke, hvor de faa Pengene fra dertil; Regnskabet er ikke opgjort endnu; men det er vel paa den Konto, at Staten skal betale. Jeg synes alligevel, det er en meget daarlig Fremgangsmaade.

Det ærede Medlem for Herning kom forleden til at omtale, hvordan saadant noget gik til. Han udtalte: „Jeg har lagt Mærke til ved de Stationer, hvor der sker Istandsættelser Aar efter Aar, at det ikke er sjældent, at man ser — jeg har set det flere Gange —, Haandværkerne: Murere Snedkere og Malere, bogstaveligt gaa og drive. Og naar Folk have spurgt om, hvorfor de bestille saa lidt, have de endogsaa givet det Svar, at de maatte ikke bestille mere, for saa tjente de for meget.“ Det er noget, som ingen af os kan være tilfreds med, ikke engang de Folk, der gaa og drive og faa deres gode Dagløn. Vi skulle vel huske paa, at en Arbejder er sin Løn værd, men saa skal han bestille noget. Det maa vist være saadan, at mange Penge sløses bort, som vi skulde have bedre Rede paa, og derfor har jeg tænkt paa, om der ikke var en Udvej til at komme dette Uvæsen — jeg vil kalde det saaledes — til Livs. Naar man køber Maskiner eller saadanne Ting, forlanger man Garanti i et Aar eller to for, at det er gode Varer, man har faaet. Jeg ved ikke, om saadant noget kunde